

STICHTING NATIONAAL COÖPERATIE MUSEUM

JAARVERSLAG 2024

Lange Haven 84 (hoek Appelmarkt) - Schiedam

STICHTING NATIONAAL COÖPERATIE MUSEUM

JAARVERSLAG 2024

Inleiding

Het nieuwe jaar startte met de nieuwjaarsreceptie voor de vrijwilligers op de graanzolder van het Jenever Museum.

In een geanimeerde bijeenkomst memoreerde het bestuur het goede jaarresultaat van 10.895 bezoekers in 2023. De prognose (10.000) was ruimschoots gehaald. Met de groei van 26% werd zelfs het topjaar 2019 voor Covid-19 (9.247 bezoekers) overtroffen.

Een resultaat dat werd bereikt dankzij de fantastische inzet van de vrijwilligers.

Zoals beschreven in het beleidsplan 2023 – 2028 heeft het bestuur het resultaat gemonitord volgens de PDCA (Plan, Do, Check, Act) cyclus.

In de planfase (Plan) was een consolidatie van het bezoekersaantal (11.000) afgesproken om de vrijwilligersorganisatie de ruimte te geven de werkzaamheden goed in te vullen. Een te ambitieuze doelstelling zou mogelijk te veel druk geven op de vrijwilligersorganisatie. In lijn van de consolidatie doelstelling was ook de financiële begroting nagenoeg gelijk gebleven.

In uitvoeringsfase (do) speelde het museum actief in op alle promotionele activiteiten van Centrummanagement. Daarbij werd nauwlettend gekeken naar de inzet van de vrijwilligersorganisatie.

De checkfase vond plaats in de maandelijkse bestuursvergaderingen, zoals de evaluatie van de promotionele activiteiten en de maandelijkse monitoring van de bezoekersaantallen. Monitoring van het financiële resultaat vond kwartaalgewijs plaats.

Waar nodig, zoals de bezetting van de winkel, werd bijgestuurd (Act).

Bestuur

Het bestuur is in 2024 maandelijks bijeengekomen voor de bestuursvergaderingen. Met de komst van twee nieuwe bestuursleden was na de zomer het bestuur weer op volle sterkte.

Het bestuur bestond eind december 2024 uit;

Fred van Wieringen – voorzitter (benoemd tot januari 2026)

Soraya Modaeve – secretaris (benoemd tot januari 2028)

Liesbeth Schoel – penningmeester (benoemd tot januari 2026)

Jan Bot – museumbeheerder (benoemd tot januari 2027)

Eric Zuurendonk – onderhoud/gebouw (benoemd tot januari 2029)

Vaste agendapunten zijn de voortgang van de plannen (beleid en operationeel), de winkel (inkoop en acties), het museum (collectie uitbreiding en wisseltentoonstellingen), de vrijwilligers (roosters en inzet), educatie (kidstour en rondleidingen), onderhoud (duurzaamheid en reparaties), PR (acties en media), de financiën (kwartaalrapportages en begrotingen) en bezoekersaantallen (winkel en museum).

De Koerier

In 2024 zijn we overgegaan naar een “nieuwe” Koerier. De inhoud is geheel gericht op de leden van de VvVNCM om hen minimaal twee maal per jaar te informeren over de ontwikkelingen van het NCM.

Museum

Het museum kan zich ook verheugen op een groeiend aantal bezoekers. Opvallend is dat er steeds meer bezoekers van buiten Schiedam komen. Zelfs veel uit het buitenland o.a. Canada, Amerika, Engeland, Duitsland en kort geleden een groep uit Zuid Afrika.

De bezoekers worden welkom geheten in de woning achter de winkel met kolenkachel, bedstee en poepdoos, en krijgen vanaf hier een toelichting door het museum.

Collectie

Dit jaar zijn we gestart met de uitvoer van collectieplan. De vele foto's in ons archief zijn gedigitaliseerd. De HAKA/COOP artikelen zijn verzameld, beoordeeld en geregistreerd, wat inhoud: vast leggen op foto, invoeren in het systeem en opruimen op een vaste gestelde plek.

Het museum is in het bezit van archiefmateriaal van een groot aantal coöperaties in binnen - en buitenland. Dit archiefmateriaal kan geraadpleegd worden voor o.a. studie doeleinden.

Het is verrassend dat er nog steeds HAKA/COOP spullen worden aangeboden, onze laatste aanwinst is een blik HAKA linoleum was.

Tentoonstellingen

Dit jaar was er een tentoonstelling met als titel : COOP gebouwen in zwart wit. In deze tentoonstelling was een groot aantal foto's te zien van bedrijfspanden en winkels van de HAKA of Coöperatie door heel Nederland.

Winkel

De winkelomzet was is 2024 € 5.454,12. In 2023 bedroeg de omzet € 4.136,41. Een groei van 32%. Net als in 2023 was het ook in 2024 een uitdaging om ons assortiment compleet te houden.

Regelmatig zijn bepaalde artikelen niet leverbaar of worden niet meer geproduceerd. Door de gestegen inkoopkosten waren we genooddaakt om regelmatig van bepaalde artikelen de prijzen te verhogen.

De verhouding in de betaling tussen contant- en pinbetalingen ligt op 51% - 49% Dit is t.o.v. 2023 een stijging van 9% meer betalingen via de pin.

Ook hebben we weer meegedaan aan het vrijwilligersgeschenk van de gemeente Schiedam. Verder geven wij een kleine bijdrage voor de goodybag voor nieuwe inwoners in de stad, die zich hadden ingeschreven voor de wandeling van Rob & Rob door onze mooie binnenstad.

PR

Bewust is gekozen voor het kopje PR (Public Relations), bij ons museum als stichting met merkwaarden *klein* en *knus* passen geen (keiharde) commerciële doelstellingen.

Niettemin timmeren wij als kleinste museum van het Museumkwartier toch aardig aan de weg.

De contacten met onze college musea, de gemeente en Schiedamse Partners (Centrummanagement, Schiedam Partners en de Historische Vereniging) zijn goed. Op presentaties en festiviteiten was (een delegatie van) het bestuur vertegenwoordigd.

De contacten met KliK om nieuwe vrijwilligers te werven zijn geïntensiveerd. In dat kader hebben wij rondleidingen georganiseerd voor verschillende vrijwilligers van andere organisaties, die in onze winkel ook een klein presentje ontvingen.

In het najaar was ons museum vertegenwoordigd op het jaarlijkse congres van de NCR (Nationale Coöperatieve Raad). Met verschillende coöperaties zijn gesprekken gevoerd. Helaas is duidelijk

geworden, dat zowel de NCR als de verschillende coöperaties niet geïnteresseerd zijn in ons museum. Het bestuur heeft geconcludeerd dat vooralsnog een intensief acquisitietraject om nieuwe coöperaties aan ons te verbinden (én de VvVNCM) niet mogelijk is. Mogelijk kan in de toekomst wel een wisseltonoonstelling van andere coöperaties dan verbruikscoöperaties worden georganiseerd.

Het persbericht in januari resulteerde in aardig wat free publicity in de lokale media zoals het Schiedams Stadsblad en de *Schiedammer Online*, alsmede een radio interview.

De absolute topper was het paginagrote artikel in het Algemeen Dagblad, waarbij onze vrijwilligers Ed en Mirella prominent genoemd werden.

Koningsdag, 27 april, en de Molendag, 11 mei waren succesvol. Met in de winkel een dubbele bezetting werd goed ingespeeld op de diverse Schiedamse activiteiten zoals de Open Monumentendagen, Brandersfeesten en het Dickens Festijn. Zie ook *Bezoekers*.

De website is in december vernieuwd. De nieuwe opzet met verbeterde content en fotomateriaal is op overzichtelijke wijze ingedeeld voor onze doelgroep: individuele bezoekers, groepen, scholen en partners en geïnteresseerden in het coöperatieve gedachtegoed. Ook aan de werving van vrijwilligers is met o.a. testimonials van de huidige vrijwilligers meer aandacht besteed. De interactiviteit voor het aanvragen van informatie en interesse in vrijwilligersfuncties en de VVCCM is verbeterd.

Regelmatig wordt er een bericht geplaatst betreffende de activiteiten van het museum op Facebook.

Sinds kort hebben we ook een social media strategie, om nog meer bezoekers naar ons museum te krijgen. We hebben bijvoorbeeld Google Analytics geplaatst op de website om beter te begrijpen welke artikelen of informatie de aandacht trekken van website bezoekers, en op basis daarvan kunnen wij weer onze strategie aanpassen. Verder wordt er ook een Instagram account aangemaakt, om nog leuker te kunnen interacteren met onze bezoekers.

Vrijwilligers

Het museum herdenkt in dankbaarheid twee overleden vrijwilligers. In februari overleed plotseling de secretaris van het bestuur, Marc Oudshoff. In november moesten wij afscheid nemen van Piet Wolters, die gedurende dertig jaar verschillende functies bekleedde.

De functie van bestuurssecretaris werd per 1 april ingevuld door Soraya Komaev- Santhalingam. De vacature van bestuurslid Gebouwen & Onderhoud werd in de zomer ingevuld door Eric Zuurendonk. Zodoende heeft het bestuur weer een volledige bezetting.

De werving van nieuwe winkelmedewerkers verliep voorspoedig. Er hebben zich 4 nieuwe winkelvrijwilligers aangemeld: Geesje, Jannie, Ineke (helaas nog niet inzetbaar) en Ingrid.

Helaas verliep de werving van museumrondleiders minder goed. Er zijn wel diverse gesprekken met kandidaten gevoerd, maar helaas haakten zij op het laatste moment af of waren sollicitanten uiteindelijk niet geschikt voor de functie.

Met de huidige bezetting is het voor het museum krap aan, dit is een risico voor onze organisatie.

Voor de vrijwilligers waren er twee motiverende bijeenkomsten: de nieuwjaarsreceptie op 23 januari op de Graanzolder van het Jenevermuseum en in november een gezellig diner in het Schiedamse restaurant Záálig.

Een goede communicatie met de vrijwilligers blijft essentieel. Met bijna vijftig berichten in negen Nieuwsbrieven werden de vrijwilligers zowel voor de winkel als het museum geïnformeerd.

Daarnaast werkt de groepsapp goed voor last minute berichten.

Vereniging van Vrienden

Zaterdag 13 april was de jaarvergadering van de Vereniging van Vrienden van het Nationaal Coöperatie Museum (VVNCM). Naast de gebruikelijke agendapunten werd de Regenbooglezing verzorgd door Jan Bot met een toelichting op zijn wisseltentoonstelling *Zwart Wit Gebouwen*. De vergadering werd afgesloten met een gezamenlijke lunch. Het ledenaantal staat op 31 december 2024 op 77 leden.

Bezoekers

Met een groei van 33% tot 14.487 bezoekers was 2024 het beste jaar uit de geschiedenis van ons museum. Zowel Schiedammers als ook dagjesmensen en buitenlandse bezoekers weten ons museum te vinden. Met onze centrale ligging in het Museumkwartier profiteren we met name van de bezoekersstromen van het Stedelijk Museum.

Deze groei was niet geprognostiseerd omdat niet duidelijk was of de vrijwilligersorganisatie deze groei aankon. Maar dankzij de dubbele bezetting in de winkel op topdagen en een goede bezetting in het museum was deze groei toch mogelijk.

Slechts één donderdag bleef het museum gesloten door onvoldoende bezetting.

Inspelend op de Schiedamse festiviteiten werden op de topdagen de volgende bezoekersaantallen gehaald:

- Koningsdag 27 april: 114 bezoekers.
- Molendag 11 mei: 166 bezoekers.
- Open Monumentendagen (met een extra opening op zondag) 14 en 15 september: 507 bezoekers.
- Brandersfeesten (met een extra opening op zondag) 28 en 29 september: 1.074 bezoekers.
- Dickens Festijn 14 december: 558 bezoekers.

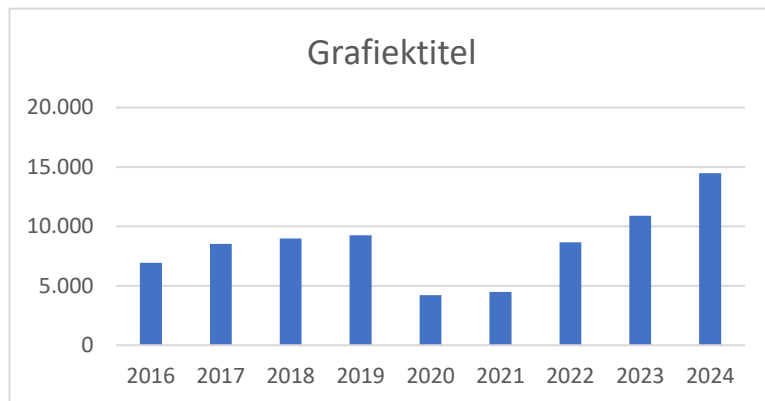
Groepsbezoeken

Het groepsbezoek viel tegen, wij mochten slechts één kleine groep ontvangen.

Educatie

Daarentegen wisten de Schiedamse scholen ons goed te vinden. In het afgelopen schooljaar 2023 en 2024 bezochten 284 leerlingen van 11 scholen ons museum. Verder hebben we weer meegedaan met de Culturele Sneak Peek voor de brugklassers in de eerste week na de zomervakantie. Hier hebben 3 scholen met in totaal 9 groepen aan meegedaan.

Figuur 1: Van 2016 tot 2020 de bedroeg de groei jaarlijks 7 %. 2020 en 2021 waren slechte jaren door de Covid sluitingen. Vervolgens zagen we een goed herstel in de afgelopen drie jaar met groeicijfers van 26 tot 33%.

Beheer, onderhoud en duurzaamheid

In de afgelopen jaren zijn er diverse bouwkundige reparaties aan het gebouw uitgevoerd echter een goed overzicht of een Meerjaren Onderhouds Plan (MJOP) ontbreekt. Wel is er een onderhoudsdocument beschikbaar dat is opgesteld door Erfgoedhuis Zuid Holland. Enkele voorgestelde werkzaamheden zoals het deels vervangen van ramen/ kozijnen, schilderwerk aan buitenkozijnen en roestende kozijnankers worden in de eerste helft van 2025 uitgevoerd. Komend jaar zal extra aandacht gegeven worden aan het verder in kaart brengen van toekomstige reparaties en onderhoud zodat deze voor de komende jaren gebudgetteerd kunnen worden. Klein onderhoud zoals klemmende deuren, een slot vervangen, steunen voor de zitbank in de winkel zijn in de tweede helft van 2024 zelf uitgevoerd. Op deze manier kan er sneller en goedkoper wat gerepareerd worden. Voor 2025 zal dit worden voortgezet. Onderhoud aan blusmiddelen vindt niet plaats. In 2025 zal contact gezocht worden met een onderhoudsfirma zodat deze veiligheidsmiddelen gecertificeerd kunnen worden. In het kader van Duurzaamheid zijn er op diverse deuren en ramen tochtstrippen aangebracht. Daarnaast is er in de CV ruimte een overbodige dak doorvoer verwijderd en een rooster in de gevel dichtgemaakt. Minder tocht en kou in deze ruimte.

Financiën

Inkomsten:

- In 2024 hebben we vanuit de gemeente weer een subsidie mogen ontvangen van 14.500 euro.
- We proberen in de winkel de prijzen op peil te houden. Regelmatig moeten we van een aantal artikelen de prijs verhogen, omdat de inkooprijds omhoog is gegaan.
- Fooienpot museum. De glazen fooienpot, die prominenter op het tafeltje in de nagebouwde kruidenierswoning is geplaatst is een succes. Ten opzichte van 2023 is er een groei van 72% meer giften.

- Zoals bekend is de COOP een fusie aangegaan met Plus Supermarkten. De vervlechting van beide organisatie en de ombouw van de COOP winkels tot Plus vestigingen verliep moeizaam, resulterend in een negatief financieel resultaat. Dit heeft helaas ook zijn weerslag op ons museum; de jaarlijkse financiële bijdrage is stopgezet. Wel hebben wij nog een bescheiden inkomstenstroom uit de verkoop van het boek *Van Ons, Voor Ons* van Pieter Steenbergen

Wat brengt 2025?

Na de onverwacht grote groei in bezoekers over 2024 maken we even een pas op de plaats gelet op de capaciteit van het vrijwilligersbestand, met name wat de museumrondleiders betreft. De werving van vrijwilligers blijft dan ook een belangrijk aandachtspunt.

De vooruitzichten met de talloze Schiedamse festiviteiten zijn goed. Met een wisseltentoonstelling van M.C.M. de Groot spelen we in op de festiviteiten voor het 750 jarig bestaan van Schiedam. inzetten.

Waar mogelijk zullen we nog beter inspringen de festiviteiten acties in 2024 zoals bijvoorbeeld de deelname in Halloween.

In samenwerking met Plus Retail wordt onderzocht wordt op welke wijze Coop hoek aangepast kan worden.

Voor de museumrondleiders wordt in februari een nieuwe meer uitgebreide handleiding gepubliceerd. De uitgebreidere informatie wordt ook gebruikt voor een nieuwe opzet, waarbij bezoekers via QR codes informatie kunnen opvragen in het museum.

Duurzaamheid is een hot topic voor het museum in 2025. In samenwerking met onze externe adviseur EnergieannoNu, zal opnieuw het vergunningstraject gestart worden voor de plaatsing voor zonnepanelen. Wijzigingen in het Gemeentelijke beleid grijpen wij nu aan om voor maximale duurzaamheid voor ons museum te kiezen. Naast de genoemde zonnepanelen zal extra aandacht gegeven worden aan dak- en leidingisolatie waar dit mogelijk is. De gedragsregels die al in het laatste kwartaal van 2024 zijn ingevoerd blijven ook in 2025 onder de aandacht van het Bestuur en de overige vrijwilligers en zullen indien noodzakelijk steeds worden aangepast aan toekomstige wijzigingen.

Bestuur Stichting Nationaal Coöperatie Museum,
maart 2025

Nationaal Coöperatie Museum

Openingstijden

Woensdag t/m vrijdag 13.00 – 17.00 uur

Zaterdag 11.00 – 17.00 uur

Contact

Nationaal Coöperatie Museum

Lange Haven 84

3111 CH Schiedam

Telefoon: 010-4270920

nationaal-coop-museum@hetnet.nl

www.cooperatie-museum.nl

<https://www.facebook.com/NationaalCooperatieMuseum>